

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălănătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Judecătoriile comunale pot pronunța pedeapsa închisorei? de d. St. Scriban.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Curtea de casație, s. I: *Primăria com. Ocenele Mari cu G. Bădescu și C. G. Bădescu.*

Curtea de apel, s. I: *Antica Vartanovici cu Pietro Sabatino.*

Idem, s. II: *Sub-Locot. G. Nițulescu cu Ilie M. Simigiu și alții.*

Idem, s. III: *G. Salm & c-ie cu H. Elinger, falit.*

Bibliografie.

Judecătoriile Comunale pot pronunța pedeapsa închisorei ?

Iată o întrebare la care toți judecătorii pe cari 'i-am consultat 'mi-au răspuns negativ și totuș, cred că afirmativa nu suferă discuțiune. In adevăr, art. 20 din L. J. Pace spune că Judecătoriile Comunale vor judeca abaterile de simplă poliție prevăzute în art. 164 p. p. și întâmplare în cuprinsul acelei comune, când făptuitorul se prinde asupra faptului său când atât el cât și martorii se găsesc în acea comună.

Acest prim aliniat nu e de cât reproducerea al. 1 și 2 de sub art. 164 p. p., care, în al. 2, mai face și distincțiunea : «când cererea părții reclamante de daune- interese va fi de o sumă determinată și nu va trece peste 15 lei», distincțiune ce a dispărut în art. 20 sus menționat.

Al. 2 de sub acest art. cuprinde : «In amândouă casurile acestor două articole (19 și 20), dacă pedeapsa *pronunțată* nu este închisoarea saŭ dacă amenda și despăgubirea nu trece fiecare peste 5 lei, Judecătoria Comunală judecă în

prima și ultima instanță, iar la cas contrar cu drept de apel».

Așa dar, în penal, Judecătoriile Comunale judecă : 1) contravențiunile la legea poliției rurale, cu distincțiunea prevăzută de art. 19 din L. J. Pace ; 2) contravențiunile de simplă poliție prevăzute de art. 164 p. p. : a) în cas de flagrant delict ; b) când autorul și martorii domiciliază în comună.

De aici urmează că art. 20 L. J. Pace a abrogat restricțiunea făcută de al. 2 de sub art. 164 p. p., ast-fel că, ori-care ar fi suma cerută de partea civilă, chiar dacă ar trece peste 15 lei, întru cât contravențiunea întrunește condițiunile arătate mai sus, ea va fi judecată de Judecătoria Comunală.

Rămâne, acum, să vedem la cari contravențiuni se raportează art. 164 p. p. Acest art., produs de art. 20 L. J. Pace, cuprinde următoarea restricțiune : «Primarii nu vor putea judeca nici odată contravențiunile atribuite prin art. 141 tribunalelor polițienești, polițailor și sub-prefecților». Competența acestora e dată judecătoriilor de ocoale (art. 69).

Așa fiind, numai Judecătoriile de ocoale vor judeca contravențiunile ne-flagrante și acelea în cari autorul și martorii nu domiciliază în aceeași comună ; contravențiunea prevăzută de art. 396, al. 3 c. p. ; cum și contravențiunea prevăzută și pedepsită de art. 300 și 396, al. 2 c. p. Printr'o curioasă anomalie, însă, contravențiunea prevăzută și pedepsită de art. 238, al. II și 396, al. I o va judeca Judecătoriile Comunale, dacă va fi flagrantă și dacă autorul și martorii vor domicilia în comună, de oare-ce art. 71 L. J. Oc. se referă la art. 238 ca delict și tot în acest sens înțelege a vorbi și

art. 76 L. J. Pace când zice că, în acest cas, părțile se pot împăca. Părțile, însă, se vor putea împăca chiar și în cazul art. 238, al. II, din cauza ultimului aliniat de sub art. 20 L. J. Pace.

De aici urmează că contravențiunea prevăzută de art. 238 o va judeca Jud. Comunale, dacă întrunește condițiunile cerute de art. 20 L. J. Pace, pe când delictul prevăzut de același art. îl va judeca numai Judecătoriile de Ocoale, ca tribunale corecționale.

Așa dar, Judecătoriile Comunale fiind tribunale polițienești în limitele specificate mai sus, ele vor aplica penalitățile prevăzute de textele corespunzătoare și cum unele texte edictează chiar pedeapsa închisorii (art. 387, 388, 390, 392, 393, al. ult., 395, 396, al. I, 397, al. II), necontestat că, din moment ce Judecătoriile au în competența lor judecarea unor asemenea infracțiuni, ele trebuie să aplice textele corespunzătoare așa cum sunt.

Deci Judecătoriile Comunale pot da închisoarea polițienească. Dealtmintearea, avem și un argument de text. Așa, însuși art. 20 L. J. P. spune că: « . . . dacă pedeapsa *pronunțată* nu e închisoarea . . . ». În acest sens e și părerea d-lui Corneliu Botez în cunoscuta sa lucrare, «Controversele Legii pentru Judecătoriile de Pace» (1).

Dar, afară de aceasta, amenda, în cas de insolvabilitate a condamnatului, nu se transformă în închisoare? Ajungem, ast-fel, la aceeași soluțiune care e atât de clară și care, totuși, nu poate să-și facă drum nici în Judecătoriile de Pace, nici în Parchete, cari urmează a sesiza pe cele dintâi exclusiv, fără a lua în considerațiune natura și circumstanțele contravențiunilor, așa că art. 20 din L. J. P. pare a fi privit ca o superfetație, ca un text necunoscut și inaplicabil.

Această soluțiune să nu pară curioasă, căci Judecătoriile Comunale, au în competența lor chiar și un *delict* contravențional: acel prevăzut de art. 21 din L. Servitorilor, unde pedeapsa e fixată de la 5—20 lei (V. art. 8, al. 3; 9, al. 2; 60, 383 și 399, al. 2 c. p.).

Dacă, din eroare, vre-una din contravențiunile sau delictul amintit, de și de competența Jud. Comunale, se va fi trimes la Jud. Ocoale, și dacă nu s'a propus declinarea de competență sau nu

s'a ridicat din oficiu, potrivit principiului general a cărui aplicațiune o face art. 188 p. p., Jud. de Ocoale vor judeca în prima și ultima instanță, chiar dacă ar pronunța închisoarea.

În legătură cu cestiunea analizată, e și următoarea: cine va transforma amenda în închisoare? Ministrul de Justiție, prin circularile date conf. art. 122 L. J. P., declară că Judecătoriile de Pace, cari, tot ele, vor emite și mandatul de arestare. Mi se pare că Ministrul a depășit puterea excepțională ce-î dă acest articol, unindu-se cu Judecătorii în a vedea o lacună acolo unde nu era nevoie de cât de studierea însăși a legii.

În adevăr, de unde, fără text expres, această derogare de la dreptul comun? Nu e bine stabilit că instanța care dă amenda, tot ea o transformă în închisoare și că tot ea emite mandatul? Dacă Judecătoriile Comunale pot pronunța pedeapsa închisorii, e curios lucru ca transformarea amenziilor în închisoare să n'o poată face tot ele. Soluțiunea dată de Ministrul Justiției n'are în sprijinul ei de cât slabul argument ce ar rezulta din art. 38 al L. J. P., după care formula executorie pe cărțile de judecată emenate de la Jud. Comunale se pune de Jud. de Ocoale. S'ar putea spune că dacă Jud. Comunale nu pot pune o simplă formulă executorie, cu atât mai mult nu pot emite mandate de arestare. Acest text, însă, e derogator de la dreptul comun (art. 135, 136 și 372 pr. civ.), căci regula generală e că fie-care instanță își execută propriile ei hotărâri art. 163 și 193 p. p.), așa că și aplicațiunea art. 38 trebuie strict limitată și dintr'o excepție, nu putem crea o altă excepție, putem a trage o soluțiune derogatorie de la regula generală.

Rămânem, dar, fără nici o dispozițiune specială relativă la punctul ce ne preocupă, în cât suntem siliți să aplicăm dreptul comun. Urmează, deci, că Jud. Comunale, pentru contravențiunile și delictul dat în competența lor, ele singure vor transforma amenda în închisoare și tot ele vor emite mandatul de arestare.

Singura dificultate serioasă este aceea de a se ști dacă deslegările date de Ministrul Justiției leagă pe judecător și dacă judecătorul poate dis-cuta dacă asemenea deslegări intră sau nu în cadrul art. 122. Cred că o asemenea interpretare sau deslegare ministerială e obligatorie, asemănându-

(1) P. 46.

se, în această privință, cu interpretarea legislativă.

În rezumat, din cauza circularii Ministrului de Justiție, Jud. Comunale de și pot pronunța pedeapsa închisorii, nu pot transforma o amendă în închisoare, nici a emite, pentru aceasta, mandate de arestare, ceea-ce e o stranie anomalie și aceasta vine de acolo că s'a văzut o lacună unde nu era, unde textele nu cereau deslegări ministeriale, ci aprofundată studiere din partea judecătorilor.

St. Scriban

Memburu de ședință la Trib. Dorohoi

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ (JURISPRUDENCE ROUMAINE)

Curtea de casație, secția I

5 Februarie 1901

Președ. D-lui C. C. Ștefănescu, Consilier
Primăria Com. Ocnele Mari
cu G. Bădescu și C. G.
Bădescu

Casa școalelor.—Legat pentru înființarea unei școli într'o comună.—Autorisarea comunei de a primi legatul înainte de legea pentru înființarea casei școalelor.—Cine este în drept a cere predarea legatului.— (Art. 15, 16, 19 și 20 legea casei școalelor; art. 3 și 42 legea comunală).

Potrivit art. 15 din legea pentru facerea clădirilor școlare primare și înființarea casei școalelor din 9 Martie 1896, combinat cu art. 16, 19 și 20 al. 2 din aceeași lege, toate fundațiile școlare cari, prin actele lor de fundație, nu se vor găsi sub o administrație specială la promulgarea citatei legi, vor trece sub administrația casei școalelor.

Acele fundații însă cari deja erau intrate sub o administrație specială rămân sub cea administrația care are a îngriji de interesele lor.

Ast-fel când s'a lăsat un legat pentru facerea unei școli într'o comună și acea comună a și fost autorisată a primi acest legat înainte de legea pentru înfiin-

Cour de cassation, 1° chambre

5 Février 1901

Présid. de M. le Conseiller C. C. Ștefănescu
Municipalitate de Ocnele Mari
(Grandes Salines) contre G.
et C. G. Bădescu

Maison des écoles.—Legs institué pour la fondation d'une école communale.—Possibilité pour la commune d'être autorisée à accepter ce legs sous l'empire de la loi antérieure à celle pour la création de la Maison des écoles.—Personnes ayant le droit de réclamer la délivrance du legs.— (Art. 15, 16, 19 et 20 de la loi relative à la Maison des écoles; art. 3 et 43 de la loi communale).

L'art. 15 combiné avec les art. 16, 19 et 20, 2-e alinéa de la loi du 9 Mars 1896 pour la construction des écoles primaires et pour la création d'une Maison des écoles, prescrit que toutes les fondations scolaires, qui, en vertu de leurs actes constitutifs, ne seront pas régies par une administration spéciale, au moment de la promulgation de ladite loi, passeront sous l'administration de la Maison des écoles.

Par contre, les fondations qui avaient une administration spéciale continueront à être régies par cette administration qui devra veiller à la sauvegarde de leurs intérêts.

Ainsi, un legs, institué pour la fondation d'une école communale, avant la loi pour la création de la Maison des écoles, fait partie du patrimoine de la Commune,

șarea casei școalelor, acel legat a intrat deja în patrimoniul comunei și numai d'nsa este în drept să cheme în judecată pe moștenitorii testatorului pentru predarea legatului.

dument autorisée à l'accepter, et celle-ci a, seule, qualité pour poursuivre, en justice, la délivrance de ce legs par les héritiers du testateur.

Decisiunea 57/901.—Casată decisiunea Curței de apel, secția I, Craiova cu No. 162/98 în urma recursului făcut de Primăria com. Ocnele Mari în proces cu G. Bădescu și C. G. Bădescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier Rem. N. Opreanu;

Pe d-l avocat Rosenthal în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe intimatul Bădescu în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare invocat:

«Violarea art. 15 din legea pentru facerea clădirilor școlare primare și înființarea casei școalelor din 9 Martie 1896, comb. cu art. 16, 19 și 20 al. 2 din aceeași lege și greșită aplicațiune a acestor texte de lege. În adevăr comuna Ocnele Mari, a fost autorisată încă de la 6 Februarie 1891 prin înaltul decret regal No. 265, dat în virtutea al. 3 de sub art. 42 al legii comunale atunci în vigoare, de a primi legatul donat de defunctul G. M. Bădescu, prin testamentul său cu data de 6 Februarie 1888; acest legat fiind în patrimoniul comunei Ocnele Mari și în administrațiunea sa specială, potrivit alin. 3 de sub art. 42 și al art. 13 lit. b al legii comunale din 7 Maiu 1887, anterioară legii casei școalelor, ea singură era în drept a chema în judecată pe d-nii G. Bădescu și C. Bădescu pentru a le reclama $\frac{1}{3}$ parte din prețul rezultat din vânzarea pădurei de pe moșia Bărcești pentru facerea unei școli în Ocnele Mari, fie pe locul caselor părintești fie alt loc. Rău prin urmare Onor Curte de apel a respins acțiunea noastră, ca ne având calitatea de a o face».

Având în vedere decisiunea supusă recursului, din care rezultă că Primăria com. Ocnele Mari (recurenta de azi) a chemat în judecată la trib. jud. Vâlcea pe frații Constantin și Gheorghe Bădescu—intimați în recurs,—cerând ca în baza testamentului defunctului George Bădescu—autorul intimațiilor—să lase în proprietatea comunei locul caselor lor părintești, situat în Ocnele Mari, și să fie obligați a plăti Primăriei 16666 lei 66 bani, a treia parte din prețul pădurei de pe moșia Bărcești, avere lăsată prin testamentul numitului defunct pentru facerea unui local de școală în acea comună; că Curtea de apel din Craiova, statuând în apel, asupra acestei acțiuni, prin decisiunea atacată azi cu recurs, a respins-o pe motiv că Primăria nu are calitatea de a o intenta, căci în urma înființării casei școalelor, care funcționa deja la introducerea acestei acțiuni, numai d'nsa singură este în drept de a intenta asemenea acțiuni;

Considerând că din dispozițiunile art. 15 din legea pentru facerea clădirilor școlare primare și înființarea casei școalelor din 9 Martie 1896, comb. cu art. 16, 19

și 20 al. 2 din aceeași lege, rezultă că toate fundațiunile școlare cari, prin actele lor de fundațiune, nu se vor găsi puse sub o administrație specială la promulgarea citatei legi, vor trece sub administrațiunea casei școlarelor ;

Considerând că ast-fel fiind și întru cât în specie, potrivit dispozițiilor art. 42 al. 3 și art. 13 litera b al legii comunale din 7 Mai 1897, legatul lăsat prin testamentul defunctului Bădescu pentru facerea localului de școală în com. Ocnele Mari, fusese încuviințat prin înaltul decret Regal cu No. 265 din 6 Februarie 1891, care autorisă primirea lui de către zisa comună, și ca atare, era intrat în patrimoniul acelei comune și se găsea în administrațiunea ei specială la promulgarea citatei legi, apoi numai dânsa singură era în drept să cheme în judecată pe frații Bădescu pentru predarea legatului care face obiectul procesului de față ;

Că, dar, când Curtea de fond, prin decisiunea atacată cu recurs, respinge acțiunea primăriei ca neavând calitatea a o face, prin această procedare a violat sus citatele texte de lege și prin urmare motivul de casare sus arătat se găsește întemeiat ;

Pentru aceste motive și fără a mai discuta cel d'al doilea mijloc de casare, Curtea casează, etc.

Curtea de apel din București Secția I

Președ. D-luț At. C. Chivu, Prim-Președ.
Antica Vartanovici cu Pietro Sabatino

Aplicarea art. 151 din Pr. civilă.—Când are loc.—Apel.—Părți litigante ce puteau să facă și n'au făcut apel.—Citarea și lipsa lor de la apel.—Dacă e loc la aplicarea acestui articol.

Mandat.—Obligații contractate de mandatar.—Când obligă pe mandant.—(Art. 1546 din Codul civil).

1. Articolul 151 din Procedura civilă se aplică atunci când unele din părți cari figurează în proces lipsesc de la înfățișare.

Ast-fel când din doi debitori condamnați în mod solidar la prima instanță numai unul din ei face apel, hotărîrea primei instanțe rămâne definitivă pentru cel-lalt debitor, și chiar dacă este citat în apel, lipsa sa nu poate atrage aplicarea art. 151 din Pr. civilă, întru cât dânsul nu este parte care poate figura în apel.

Cour d'appel de Bucarest 1-e chambre

Présid. de M. Ath. C. Kivu, Prem-Présid.
Antica Vartanovici contre Pietro Sabatino

Application de l'art. 151 du Code de proc. civ. (153 français).—En quels cas elle a lieu.—Appel.—Parties litigantes qui avaient le droit d'appeler et qui n'en ont pas usé.—Leur assignation et leur défaut en appel.

Mandat.—Obligations contractées par le mandataire.—En quels cas elles obligent le mandant.—(Art. 1546 du Code civil; 1998 français).

1. L'art. 151 du Code de procédure civile est applicable lorsque l'une des parties d'un procès fait défaut le jour de l'audience.

De deux débiteurs, condamnés solidairement en première instance, si l'un, seulement, interjette appel, le jugement des premiers juges est définitif pour l'autre; celui-ci n'étant pas partie en appel, son défaut, sur une assignation en appel, n'entraînera pas l'application de l'art. 151 du Code de procédure civile.

2. Mandantul este dator să îndeplinească obligațiunile contractate de mandatar în limitele puterilor date.

Ast-fel, când o persoană dă o procură altei persoane prin care o autorisă să facă reparațiuni, fie de întreținere, fie radicale, unui imobil al său, mandat conceput, în ce privește aceste reparații, în termeni foarte largi, și mandatarul făcând reparații radicale adaugă la imobil și construcții noi, adăogiri făcute față cu mandantul ce locuiește în imobilul ce se repară și neinterzise de acesta, în asemenea cas mandantul răspunde de obligațiile contractate de mandatar pentru aceste construcții noi.

2. Le mandant est tenu d'exécuter les engagements contractés par le mandataire dans les limites de son pouvoir.

Ainsi, lorsqu'une personne autorise quelqu'un par procuration, à faire des réparations d'entretien ou des réparations radicales à l'un de ses immeubles, que le mandat est rédigé en termes très généraux, et que le mandataire, pendant les réparations, ajoute de nouvelles constructions à l'immeuble, sans aucune opposition de la part du mandant qui occupe un logement dans cet immeuble, le mandant est tenu des engagements, relatifs à ces nouvelles constructions, contractés par le mandataire.

Decisiunea comercială No. 94

S'au ascultat: d-l advocat I. Brătescu din partea apelantei în desvoltarea motivelor de apel și pe d-nii Al. Ulvianu și I. St. Mihăescu din partea intimatului în combateri.

Curtea,

Asupra cererei făcută de apelanta de a se aplica art. 151 Pr. civ. ;

Având în vedere că acest articol se aplică atunci când unele din părți care figurează în proces lipsesc de la înfățișare ;

Având în vedere că în cazul de față, Căpitan Vartanovici de și la tribunal a figurat ca parte și prin sentința apelată s'a condamnat în mod solidar cu apelanta, însă dânsul n'a făcut apel, în cât sentința a rămăs definitivă pentru el; că ast-fel Căpitan Vartanovici neputând figura ca parte în proces în apelul făcut numai de Antica Vartanovici, după cum a figurat și la tribunal, n'are nici un rol în cauză și nici nu trebuia citat; că dar lipsa sa de la înfățișare nu poate da loc la aplicarea art. 151 Pr. civ. sus citat; pentru aceste motive în majoritate, Curtea, respinge cererea de a se aplica art. 151 Pr. civ. ;

D-l prim-președinte și d-l consilier Fleișlein pentru motivele următoare sunt de părere a se aplica art. 151 :

Având în vedere că aplicarea art. 151 este cestiune de ordine pur formală care este necesară de câte ori lipsesc una din mai multe părți citate, că dar acest examen formal nu poate coprinde cercetarea asupra calității persoanei citate, dacă bine sau rău a fost citată, căci aceasta este o cestiune de fond, care nu poate influența examenul cerut pentru aplicarea art. 151 Pr. c., examen care e numai formal și esterior; că dar pe cât timp s'a citat două persoane, judecata nu poate discuta înainte de a aplica art. 151 dacă bine sau rău a fost citate, ci aplicarea art. 151 trebuie să precedeze aceste cestiuni, având chiar partea care se susține că e citată

inutil dreptul, să fie mai întâi ascultată asupra acesteia cestuini;

In fond:

Curtea deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Antica Vartanovicî contra sentinței No. 2342 din 5 Octombrie 1899 a trib. Ilfov, secția comercială;

Având în vedere că apelanta posedând un imobil în calea Victoriei 198 dăduse fiului său, Căpitan Vartanovicî o procură autentificată la No. 2287/97 prin care 'l autorisa între altele: a face reparațiuni fie radicale fie de întreținere la acest imobil și a face tot ce va crede că e folositor administrațiunii acestei averi imobiliare ca un bun proprietar, putând chiar ipoteca imobilul;

În baza acestei procuri Căpitan Gr. Vartanovicî a făcut niște reparațiuni la imobilul mamei sale și a și ridicat un nou corp de clădire în curtea zisului imobil, din aceste construcțiuni densusul rămânând dator lui Pietro Sabatini suma de 2300 lei, a dat acestuia o chitanță din 13 Septembrie 1898; iar Sabatini, chemând în judecată atât pe iscălitul chitanței cât și pe Antica Vartanovicî pentru plata acestei sume obține menționata sentință, prin care în lipsa Antichi Vartanovicî, ambii sunt obligați solidar la plată;

Având în vedere că contra acestei sentințe numai Antica Vartanovicî a făcut apel susținând că mandatul ce a dat fiului său nu prevede clădirii noi, ci numai reparațiuni, fie chiar radicale;

Având în vedere însă că pe de o parte termenii procurii mai ales în ultimul pasagiū sunt așa de largi în cât de și mai sus vorbește numai de reparațiuni, totuși aci coprinde și construcțiuni noi, iar pe de altă parte chiar de s'ar zice că procura ar mărgini pe căpitan numai la reparațiuni, nedându-i dreptul a ridica clădiri noi, totuși rezultă chiar din interogatoriul Antichei Vartanovicî luat la tribunal în ziua de 12 Aprilie 1899, că dânsa locuia în imobilul în fața stradei în timpul când s'a ridicat construcția din curte; că deci dânsa ne opunându-se la această clădire, a aprobat-o, și dar răspunde de faptele mandatarului său, în virtutea art. 1546 al. II Cod. civil;

Având în vedere că dar bine tribunalul a admis acțiunea contra Antichei Vartanovicî;

Având în vedere că dacă azi în apel prin conclusii scrise, Antica Vartanovicî pretinde că ar fi retras procura fiului său, această retragere fiind ulterioară nu poate avea influență asupra raportului juridic al părților în timpul construcțiunii;

Având în vedere că mai puțin apelanta poate exige de concertul fraudulos dintre fiul său și reclamant pentru a o despăgubi pe dânsa, nefiind probat nici un dol în cauză;

Având în vedere, în fine, că cererea de a face o nouă expertisă pentru a se stabili ce lucrări a făcut Sabatini la casa veche și la cea nouă, și cât este costul lor, este inutilă față cu art. 1546 al. II Cod. civ. și în specie s'a făcut deja o asemenea lucrare la tribunal, pentru care a fost citată și Antica Vartanovicî.

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier G. Flaișlen, Curtea, respinge apelul, etc.

(ss) Ath. C. Chivu, G. Flaișlen, I. E. Dobrescu, Em. Anastasiu, Gr. Ștefăneșcu.

Curtea de apel din București
Secția II

4 Noembrie 1900

Președ. D-lul I. Cerkez, Președ.

Sub Locotenent G. Nițulescu
cu Ilie M. Simigiu și alții

Cambie.—Semnarea ei prin punere de deget, pecetie sau alte semne.—Forma în care trebuie făcută.—Autentificare.—Lipsa acestei forme.—Cine o poate invoca.—Art. 276 Cod. com.

Cambie.—Protest.—Lipsa protestului.—Dacă poate atrage pierderea acțiunii cambiale în contra emitentului.—In ce cas.—(Art. 341, 350 și 270 Cod comercial).

Cambie.—Excepțiunile ce se pot invoca contra ei.—Interogatoriū.—Dacă se poate invoca.—(Art. 349 C. com.).

Cheltueli de judecată.—Apel.—Admiterea apelului în parte.—Compensarea în parte a cheltuelilor de judecată.—(Art. 144 proc. civilă).

1. Cambia semnată prin punere de deget, cu pecetie sau cu alte semne, nu are tãrie de cât dacã este fãcutã în forma autenticã, însă lipsa acestei formalitãți nu poate fi invocatã de cât de cel ce are interes în cauzã.

2. Lipsa protestului nu atrage pierderea acțiunii cambiale în contra emitentului de cât atunci când cambia este plãtibilã într'un alt loc de cât rezidența emitentului și la o altã persoanã, adicã atunci când ar fi vorba de o polițã sau tratã.

Când însă este vorba de un bilet la ordin în care emitentii se obligã a plãti ei însuși în altã localitate iar nu la altã persoanã, acțiunea portorului în contra emitentului este o acțiune directã iar nu în regres sau recurs și în acest cas lipsa protestului de neplatã nu atrage pierderea acțiunii cambiale în contra emitentilor.

3. În acțiunea cambialã debitorul poate opune excepțiunile personale portorului cari ar fi lichide și de o grabnicã soluțiune

Cour d'appel de Bucarest
2-e chambre

4 Novembre 1900

Présid. de M. I. Cerkez, Présid.

Sous-lieutenant G. Nitzulesco
contre Élie M. Simigiu et autres

Lettre de change.—Signature par application d'un sceau ou par apposition d'autres signes.—Dans quelle forme cette lettre de change doit être donnée.—Authentification.—Défaut de cette forme.—Qui peut en exciper.—(Art. 276 du Code de commerce).

Lettre de change.—Protêt.—Défaut de protêt.—S'il entraîne la perte de l'action en recours contre le tireur.—En quels cas.—(Art. 341, 350 et 270 du Code de commerce).

Lettre de change.—Exceptions que l'on peut invoquer.—Interrogatoire.—S'il est admissible.—(Art. 349 du Code de com.).

Frais de justice.—Appel.—Admission de l'appel pour partie.—Compensation en partie des dépens.—(Art. 144 du Code de proc. civ.; 131 proc. française).

1. La traite sur la quelle, en guise de signature, on a appliqué un sceau, ou apposé d'autres signes, n'est valable que si elle est authentiquée; le défaut de cette formalité ne peut être opposé que par celui qui a quelque intérêt dans l'affaire.

2. Le défaut de protêt n'entraîne la perte de l'action en recours contre le tireur que si la traite est payable en un autre endroit que la résidence du tireur et à une autre personne que le tireur, c'est-à-dire lorsqu'il est question d'un billet à ordre.

Mais le défaut de protêt n'entraînera pas la perte de l'action en paiement contre le tireur lorsqu'il est question d'un billet à ordre par lequel le tireur s'engage à payer, lui-même, dans une autre localité, mais non pas à une autre personne, car en ce cas, l'action du porteur contre le tireur est une action directe et non pas une action en recours.

3. Dans l'action en paiement d'une lettre de change le débiteur peut opposer, au porteur, toutes les exceptions qui lui sont per-

și în toate cazurile întemeiate pe o probă scrisă.

Ast-fel plata cambiei, care este o excepție personală portorului, nu se poate dovedi cu interogatoriul acestuia întru cât interogatoriul nu este evident o probă scrisă.

4. Când instanța de apel admite numai în parte apelul, judecătorii pot compensa în parte și cheltuielile de judecată cerute de apelant întru cât în asemenea caz și intimatului câștigă ceva.

sonnelles, liquides et d'une urgente solution et dont la preuve, en tout cas, pourrait être faite par écrit.

Ainsi, le paiement d'une lettre de change, exception, par excellence, personnelle au porteur, ne peut être prouvé par l'interrogatoire de celui-ci, l'interrogatoire n'étant, évidemment, pas une espèce de preuve écrite.

4. Lorsque l'instance d'appel reçoit, pour partie, un appel, les intimés obtenant gain de cause pour partie, les dépens, demandés par l'appelant, peuvent être compensés pour partie.

Decisiunea comercială No. 81/900

Curtea,

Ascultând pe d. avocat Stefan Martinescu în susținerea motivelor de apel și pe d-l avocat Ulvineanu din partea intimatului Ilie M. Simigiu în combateri.

Deliberând,

Asupra apelului făcut de Sub-Locotenent G. Nițulescu în contra sentinței comerciale a tribunalului Argeș No. 70 din 24 Mai 1900;

Ascultând pe părți;

Văzând și actele prezentate;

Având în vedere că, tribunalul prin sentința apelată a respins ca neșăsinută acțiunea intentată de apelant întru intimatului Ilie M. Simigiu, Eana Ilie Simigiu și Vasile Șimigiu;

Că, această acțiune, ast-fel cum a fost formulată la prima instanță, are de obiect a se condamna numiții de mai sus a plăti apelantului suma de 2145 lei, prevăzută în două cambii, una din 10 Iulie 1895, valoare 1945 lei, scadența la 13 Ianuarie 1900, semnată de intimatului la ordinul apelantului, alta din 23 Ianuarie 1896, valoarea 100 lei, cu aceeași scadență semnată numai de intimatul Ilie M. Simigiu la ordinul apelantului, ambele purtând pe dânsese atestațiunea portărelului că s'au protestat la 14 Ianuarie 1900;

Având în vedere că intimatul prezintă Ilie M. Simigiu, opune:

1. Că aceste cambii trebuiau emise în formă autentică, fiind că el iscălește cu semne, iar unul dintre emitenții Eana Ilie Simigiu, nu știe de loc carte și este semnată prin punere de deget;

2. Că aceste cambii nu au fost protestate la scadență fiind că nu se prezintă procesul verbal al portărelului spre a se dovedi facerea protestului;

3. Că în orî-ce cas a plătit 660 lei și dacă se contestă cere chemarea la interogatoriul a apelantului spre a dovedi plata;

Având în vedere că în adevăr, cambia semnată prin punere de deget, cu pecetie sau alte semne, nu are tărie de cât dacă este făcută în formă autentică (art. 276 Cod. com.);

Considerând însă că în ce privește semnătura cu punere de deget a femeii Eana Ilie Simigiu, lipsa formei autentice a cambiei nu o poate invoca intimatul

Ilie M. Simigiu, fiind că aceasta nu l privește pe dânsul și nu poate invoca mijloacele de apărare ale femeii, iar de la dânsa n'are mandat a o reprezenta și a vorbi în numele ei;

Că în ce privește iscălitura lui Ilie M. Simigiu, din simpla inspecțiune a cambielor, se vede că dânsul iscălește întreg numele său cu litere iar nu cu semne, cum se pretinde; că el știe carte fiind că a semnat tot el pe cel-l'alți doi Eana I. Simigiu și Vasile Simigiu, ast-fel în cât în privința lui emisiunea cambielor în formă autentică nu era necesară;

Considerând că, pe cambiile ce se prezintă de apelant se vede atestarea portărelului Rădulescu că au fost protestate la scadență (14 Ianuarie); că această atestare face probă deplină că actul de protest a fost făcut în termen și conform legii, de și nu se prezintă în instanță originalul protestului;

Că afară de aceasta, admițând chiar că în speță cambiile n'ar fi fost protestate la scadență, totuși lipsa îndeplinirii acestei formalități nu atrage pierderea acțiunii cambiale contra intimatului, cum se susține, că, în adevăr, din art. 341 combinat cu 350 C. com. rezultă că, actul de protest este necesar pentru a se conserva acțiunea cambială chiar în contra emitentului numai atunci când cambia este plătită într'un alt loc de cât rezidența emitentului și la o altă persoană, adică atunci când ar fi vorba de o poliță sau trată (art. 270 al. II C. com.); Că, prin urmare, când este vorba de un bilet la ordine, (art. 270 al. I C. com.), cum este în speță, în care emitentii se obligă a plăti ei însuși în altă localitate (Pitești) iar nu la altă persoană, acțiunea portorului în contra emitentilor este o acțiune directă iar nu de regres sau recurs și în acest caz, lipsa protestului de ne plată nu atrage pierderea acțiunii cambiale contra emitentilor;

Că ast-fel, excepțiunile de mai sus invocate de intimat relative la forma titlului și la lipsa condițiilor necesare pentru exercițiul acțiunii cambiale sunt nefondate;

Considerând că, în acțiunea cambială, debitorul poate opune excepțiunile personale portorului care ar fi lichide și de o grabnică soluțiune, și, în toate cazurile întemeiate pe o probă scrisă (art. 349 Cod. com.);

Că în speță plata ce se pretinde că s'a efectuat și care —incontestabil— constituie o excepțiune personală apelantului, nu se poate dovedi cu interogatoriul părții și ca atare chemarea la interogatoriul a apelantului urmează a se respinge, de oare-ce interogatoriul nu este evident o probă scrisă cum cere art. 349 din Codul de comerț;

Considerând însă că intimatul Ilie M. Simigiu spre a dovedi că a plătit apelantului cel puțin suma de 660 lei în comptul cambiilor în cestiune, a prezentat în instanță un număr de 6 chitanțe: din cari, 3 sunt scrise și subscrise de apelant cu data de 15 Noembrie 1894, 29 Ianuarie 1895 și 5 Iulie 1899, prin care se constată că apelantul a primit de la intimat 480 lei, iar cele alte 3 sunt recipise liberate de oficiul poștal din Pitești No. 336, 709/97 și 35/98 din care rezultă că intimatul a trimes apelantului în București încă suma de lei 180 lei sau în total 660 lei;

Că în ce privește cele două chitanțe din 15 Noembrie 1894 și 29 Ianuarie 1895 în valoare de 180 lei, apărătorul apelantului le recunoaște și nu se opune a fi scăzute din suma reclamată, plata fiind făcută în comptul cambiilor;

Că, în ce privește cele-lalte patru chitanțe, în valoare de 480 lei, apelantul nu le confestă pretinde numai că sunt relative la alte daraveri ce au existat între el și intimatul Ilie M. Simigiu, însă întru cât nu se dovedește nu nimic că între dânsii ar fi fost alte daraveri și de oare-ce aceste chitanțe poartă date posterioare emisiunii cambiilor, din aceasta rezultă evident pentru Curte că și sumele din aceste chitanțe au fost plătite în comptul acelorași cambii și că atare urmează a se ține în seamă intimatului;

Că suma plătită fiind dar de 660 lei și scăzând-o din 2145 lei valoarea ambelor cambii, rămâne 1385 lei, sumă pe care intimații urmează a o plăti apelantului în mod solidar întru cât Eana I. Simigiu și Vasile Simigiu nu s'au prezentat spre a face verii o obiecțiune;

Că ast-fel fiind apelul este fondat în parte;

Având în vedere că apelantul a cerut și cheltueli de judecată, consistând în plata taxelor de apel și a trei citațiuni însă în vedere că intimații au câștigat și dânsii în parte în apel, este loc de a opera o compensațiune conform art. 144 Cod pr. civ. și a se condamna intimații numai la suma de 60 de lei;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Al. D. Dobriceanu, Curtea, admite apelul, etc.

(ss) I. Cerchez, Al. D. Dobriceanu, M. Paleologu, N. Budișteanu.

grefier (s) C. Bilciurescu.

Curtea de apel București
secția III
31 Mai 1900

Președ. D-luf C. R. Manolescu, Președ.
G. Salm & C-ie cu H.
Elinger falit

Apel.—Sentința de omologarea concordatului. — (Art. 855 și 944 C. com.).

Societate în nume coprinzător. Disoluțiune prin moartea unui asociat.—Activul și pasivul societății trecut asupra coasociatului supraviețuitor.—Convenția făcută cu veduva asociatului mort, ca tutore.—Vânzare de avere mobilă.—Autorisarea consiliului de familie.—(Art. 396, 1523, 401 și 408 C. civ.)

1. In contra sentinței tribunalului care omologă un concordat se poate face apel de către creditorii cari au votat contra concordatului și de către acei cari n'au intervenit la votare.

Cour d'appel de Bucarest
3-e chambre
3 Mai 1900

Présid. de M. C. R. Manolescu, Présid.
G. Salm & C-ie contre le
failli H. Elinger

Appel.—Jugement d'homologation du concordat.—(Art. 855 et 944 du Code de commerce).

Société en nom collectif.—Dissolution de la société par la mort de l'un des associés.—Actif et passif de la société passés au co-associé survivant.—Convention faite avec la veuve de l'associé défunt en qualité de tutrice.—Vente de biens meubles.—Autorisation du conseil de famille.—(Art. 396, 1523, 401 et 408 du Code civil; 452, 1865, 457, 464 français).

1. Peuvent interjeter appel du jugement d'homologation d'un concordat, les créanciers qui ont voté contre le concordat et ceux qui n'ont pas pris part au vote.

2. Convenția încheiată între veduva asociatului, în calitate de tutoare, cu coasociatul supraviețuitor pentru transmiterea activului și pasivului societății asupra lui, nu e o transacție ci o vânzare de avere mobilă și prin urmare nu e nevoie de avisul consiliului de familie pentru autorisare.

2. La convention conclue entre la veuve d'un associé, en qualité de tutrice, et le co-associé survivant, pour la transmission, sur la tête de ce dernier, de l'actif et du passif de la société, constituée, non pas une transaction, mais bien une vente de biens meubles, point n'est besoin d'un avis du conseil de famille autorisant cette vente.

Decisiune comercială No. 39.

Curtea,

Având în vedere incidentul de neadmisibilitatea apelului, ridicat de intimat;

Având în vedere că după art. 855 din Codul comercial, dacă trib. încuviințează omologarea concordatului se poate face apel în contra acelei sentințe atât de creditorii care a votat contra concordatului cât și de către cei care n'au intervenit la votare;

Că apelantul de și nu a intervenit la votarea concordatului, totuși după sus citatul articol are drept de a face apel în contra sentinței de omologarea concordatului;

Că art. 944 din Codul comercial invocat de intimat nu ridică dreptul de apel în contra acelei sentințe, de oare-ce art. 855 arată în mod precis, că se poate face apel în contra sentințelor de omologare de către cei care n'au intervenit la votare, cum este în speță apelantul care nu a putut să facă opozițiune în termen, la omologare, nefiind încă verificat și ast-fel că neîndeplinirea acestei formalități nu poate ridica apelantului dreptul de a face apel;

Că dar din toate aceste puncte de vedere incidentul este nefondat și ca atare urmează a se respinge;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge incidentul de neadmisibilitatea apelului ridicat de intimat și dispune judecarea fondului procesului; după care:

S'au ascultat: d-l avocat Moșoiu în desvoltarea motivelor apelului d-lui G. Salm & C-nie și d-nii avocați I. Rădoi și Macedonsky din partea intimatului Elinger în combateri;

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de firma G. Salm & C-nie contra sentinței tribunalului comercial Ilfov No. 7193/900, prin care se omologă concordatul falitului H. Elinger;

Având în vedere că apelantul G. Salm reprezintă firma G. Salm & C-ie care s'a prezentat și a fost verificată (jurnalul 858/900) cu suma de 12000 lei în 6 cambii, cu suma de 1500 lei privilegiată pentru patentă și 1600 lei pentru chirie;

Având în vedere că aceste sume și creanțe erau pe numele Jaques Marty. Insa în toate Salm avea un drept de coproprietate, în virtutea contractului de societate în nume coprinzător autentificat de tribunalul notariat Ilfov la No. 1903/94;

Că încetând din viață Jaques Marty în timpul operațiunilor falimentului, Salm coasociatul lui a luat asuprași tot activul și pasivul societății sus menționate și a încheiat o nouă societate în comandită simplă cu

văduva d-na Emma Marty Honoger care aduce personal un capital de 70000 lei și încă cu un al treilea asociat L. Blumer, prin contract autentificat la No. 2998 din 1900;

Având în vedere că se contestă lui Salm calitatea și dreptul de a invoca acele creanțe pe motiv că cedarea activului și pasivului foastei firme Jaques Marty ar fi un act de tranșacție și înstrăinare a averii minorilor ceia-ce nu se poate face fără autorizarea consiliului de familie;

Având în vedere că convenția intervenită nu constituie de cât o dispunere de suma de bani, o cedare sau înstrăinare parțială de drepturi mobiliare pentru care prin urmare nu era nevoie de vre-o prealabilă autorizare, de oare-ce nu intră în cadrul art. 401, 408 C. civ.;

Că în orî-ce cas actele făcute de un tutor fără îngrădirea tuturilor formelor, nu sunt declarate nule de cât numai în interesul minorului și numai lui aparține dreptul de a invoca nulitatea lor;

Că de asemenea prescripțiile art. 13 din Cod. com. nu pot fi aplicabile în cauză, de oare-ce nu e vorba de a se continua vre-un comerț în interesul minorilor sub vechea firmă Jaques Marty, din potrivă vechea firmă e desființată și o nouă societate s'a înființat unde numai Salm are o răspundere nelimitată;

Că dar incidentul și finele acesta de neprimire sunt nefondate;

Iar în privința însăși cererei de anulare a concordatului;

Având în vedere că legea prin art. 853 recomandă judecătorilor înainte de a omologa un concordat să examineze circumstanțele falimentului, adică toate împrejurările, de bună credință, de realitate a împrejurărilor nefavorabile și nenorocite cari au cauzat încetarea plăților, de serioșitate a creanțelor a activului, a posibilității executării și plății cotelor promise, etc., toate condițiunile de natură a menține neatins prestigiul creditului comercial și prin urmare buna ordine;

Având în vedere că în cazul de față se constată din desbateri și din acte;

Că H. Elinger, cu bani împrumutați de la firma Jaques Marty, în sumă de 12000 lei și cu garanția acestuia pentru plata chiriei a deschis într'un local din str. Blănarilor un stabiliment de băuturi și restaurant, în Iunie 1898 (raportul sindicului) și l'a ținut numai până în Noembrie 1899, când singur a cerut declararea sa în stare de faliment;

Având în vedere că în acest scurt interval a găsit mijlocul să sporească pasivul la 21807 lei, contra unui activ real, după constatările sindicului de numai 3831 lei;

Având în vedere că registre în regulă n'a avut și sindicul prin raportul său către președintele tribunalului, arată că enorma diferență între activ și pasiv nu s'a justificat de cât prin «alegațiunile vagi» așa că judecătorul sindic are chiar bănueli de rea credință;

Având în vedere că în asemenea împrejurări îndoiioase, falitul reușește să obțină un concordat, votat numai de 7 creditorii, unul personal present și cei-l'alți 6 prin doi domni procuratori, înfățișând un total de creanțe de 2195 lei, din peste 21 mii lei pasiv, căci a

reușit prin contestații și prin întârzierea verificării la timp a celor mai importanți creditorii și în special a lui Jaques Marty să'i înlătore de la participarea desbaterilor concordatului;

Având în vedere că având cum s'a zis un activ real numai de 3831 lei, insuficient a acoperi chiar chiria și cheltuelile privilegiate, promite a achita tuturilor creditorilor în număr de 22, cu creanțe de vre-o 21 până la 25000 lei, cota concordatară de 40% fără nici un garant, fără nici o presumpție sau arătare a împrejurarilor deosebit de favorabile care l'îndrituește să'si ia un asemenea angajament;

Având în vedere că într'o asemenea stare de lucruri, pare evident că angajamentele și toată operația votării concordatului nu presintă nici un caracter de serioșitate și sinceritate;

Că aprobarea unor asemenea măsuri care sub forma strict legală, ascund adevărate desastre pentru creditorii încurajează pe comercianții puțin scrupuloși în dauna creditului pieței;

Având în vedere în fine că și lucrarea d-lui judecomisar nu e regulat făcută de oare-ce la 16 Februarie când s'a încheiat concordatul a funcționat de fapt fără să aibă delegarea regulată de cât tocmai la data posterioară de 19 Februarie;

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier I. Cerchez, Curtea, admite apelul, etc.

(ss) C. R. Manolescu, I. Cerchez, I. E. Dobrescu, Em. Anastasiu.

p. greșier (s) N. Constantinescu.

BIBLIOGRAFIE

Literatura noastră juridică s'a mai îmbogățit cu încă două opere de o deosebită valoare, una în dreptul Roman «De la Théorie des exceptions en Droit Romain» și cea-l'altă în Dreptul civil, «Comparațiune între Codul civil Român și Codul Napoleon», datorite penei a două distinși Profesori Universitari: Cea d'întîi d-lui Danielopulo și cea de a doua d-lui C. Nacu.

In curînd vom face o dare de seamă amănunțită despre fie-care din aceste valoroase scrieri.

Apel către abonații rămași în întârziere cu plata

Rugăm pe abonații noștri, rămași în restanță cu plata abonamentelor, să bine-voiască a achita sumele datorite, cât mai neîntârziat, direct către administrația ziarului în București, 6 Splaiul Brâncoveanu Voevod, prin mandat sau timbre poștale, sau în mâinile numei a vechilor încasatori autorizați: Manole Herişescu pentru București și I. Riveanu pentru provincie, de la cari vor primi în schimb chitanțe din registrul cu matcă, prevăzute cu ștampila ziarului nostru.